

Politiska utmaningar riskerar att sätta käppar i hjulet för Stockholmskonventionen

Alla miljökonventioner måste komma över en rad hinder för att bli framgångsrika. Christofer Ahlgren från Lunds Universitet undersökte utmaningar för Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar. Om konventionen lyckas bemöta dessa problem kan resultaten ha vidsträckta effekter som förändrar en isolerad och stagnerad internationell miljöpolitik.

Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar arbetar med de mest svårnedbrytbara och giftiga kemikalierna så som DDT, PCB och dioxiner. På grund av dessa kemikaliers livslängd och förmåga att transporteras över hela världen så ställer de till besvär långt ifrån deras utsläppskällor. Som följd har dessa ämnen spridit sig över jorden, något som idag hotar såväl vår miljö som människors hälsa.

Rapporten listar fem olika kategorier av utmaningar, men belyser även möjligheter och eventuella lösningar som kan bidra till en mer effektiv miljöpolitik. Historiskt sett har många internationella miljöfördrag fungerat som isolerade öar i ett hav av internationellt regelverk med liten möjlighet att samverka. Sedan ett par år tillbaka pågår ett politiskt samarbetsprojekt mellan Stockholm-, Basel- & Rotterdamkonventionerna, tre avtal som reglerar hantering av kemikalier och avfall mellan länder. Om de lyckas kan det leda till en framtid med ett mer koordinerat globalt miljöarbete där fler miljökonventioner arbetar tillsammans. Vilka följder detta kan få är ännu oklart, men kanske skulle ett sådant samarbete påskynda försöken att bemöta klimatförändringarna.

Förutom problem relaterade till att få internationella beslutsorgan att dra åt samma håll, betonas även den finansiella utmaningen. I internationella miljösamtal diskuteras ofta frågan om vem som skall betala för en grönare miljö, t.ex. U-länders krav på att I-länder skall vara med och betala miljösatningar. Rapporten bekräftar vikten av tillräcklig finansiering för att möjliggöra investering i bl.a. miljöteknik, men betonar även tillgång, genom att göra det enkelt för personer och företag att ansöka om de ekonomiska medel som finns.

Internationell handel med organisationer som Världshandelsorganisationen (WTO) i spetsen, utmålans ofta som ett hinder för effektivt miljöarbete. Än så länge har ingen officiell konflikt ägt rum mellan WTO och Stockholmkonventionen. Trots detta påverkar handelsorganisationen indirekt politiska konventioner genom den så kallade "*chilling effect*" eller "*kylningseffekten*", genom att den hindrar internationella miljöpolitiker att skapa starkare miljökonventioner av rädsla för att utmanas av WTO. Ibland har förhållandet mellan WTO och miljökonventionerna beskrivits som en situation där handelsorganisationen är stor och farlig som en tiger, medan miljökonventionerna är en samling små katter. Möjligen kan den pågående utvecklingen inom Stockholmkonventionen skapa en större jämvikt på just detta område.

Handledare vid Lunds Universitet: **Olof Berglund**

Handledare vid University of California, Berkeley: **Kate O'Neill**

Examensarbete 15 hp i Miljövetenskap, 2014

Biologiska institutionen, Lunds universitet

Examensarbete, Miljövetenskap, Lunds Universitet